

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทที่จะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการกระทำความคิดทางวินัย มุทเหตุจูงใจในการกระทำความคิดทางวินัย และระดับโทษที่ได้รับเมื่อกระทำความคิดทางวินัย ตามมาตรา 91 , 92 และ 98 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ระหว่างปีงบประมาณ 2537 - 2538

2. เพื่อศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับ วิธีการป้องกันการกระทำความคิดทางวินัยตามมาตรา 91 , 92 และ 98 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ระหว่างปีงบประมาณ 2537 - 2538

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

1.1 ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่กระทำความผิดทางวินัย และได้รับการพิจารณาโทษถึงที่สุดแล้ว ตามมาตรา 91 กรณีไปปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ มาตรา 92 กรณีไม่อุทิสเวลาของตนให้แก่ทางราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ และมาตรา 98 กรณีไม่รักษาชื่อเสียงของตน ไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติก้าว แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ซึ่งมีทั้งสิ้นจำนวน 513 คน

1.2 ข้าราชการ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางวินัย ของข้าราชการ และข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ที่เปิดสอนในระดับปริญญาโท จำนวน 28 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสำรวจที่สร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล เอกสาร แบบวิเคราะห์ข้อมูล สร้างขึ้นเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง โดยใช้แบบสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารลับ ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ที่ได้พิจารณาการกระทำความคิดทางวินัยของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ระหว่างปีงบประมาณ 2537-2538 เสร็จสิ้นแล้ว โดยศึกษาในเรื่องต่างๆ ดังนี้ เพศ ตำแหน่ง อายุราชการ ระดับตำแหน่ง วุฒิทางการศึกษา ลักษณะความคิดทางวินัย มูลเหตุจูงใจในการกระทำความคิดทางวินัย และระดับโทษที่ได้รับ แบบวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจในเรื่องต่างๆ ดังกล่าวและแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง เพื่อใช้ศึกษาสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์และศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำความคิดทางวินัย จากข้าราชการพลเรือนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย ของข้าราชการ และข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยที่สอนในระดับปริญญาโท

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในแบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ พร้อมทั้งเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มประชากร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มประชากร ที่กระทำความคิดทางวินัย ตามมาตรา 91 , 92 และ 98 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 พบว่าเพศชายกระทำความคิดทางวินัยมากกว่าเพศหญิง ส่วนข้อมูลอื่นๆ พบว่าส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งสายผู้สอน มีอายุราชการระหว่าง 11 - 15 ปี ระดับตำแหน่งระหว่าง 6 - 8 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป กระทำความคิดทางวินัยมากที่สุด ส่วนผู้ที่ดำรงตำแหน่งสายผู้ที่มีหน้าที่ให้การศึกษาไม่สังกัดสถานศึกษา มีอายุราชการน้อยกว่า 1 ปี ระดับตำแหน่งระหว่าง 1 - 2 ปี วุฒิทางการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี กระทำความคิดทางวินัยน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะความคิดทางวินัย มูลเหตุจูงใจในการกระทำความคิดทางวินัย และระดับโทษที่ได้รับหลังจากการกระทำความคิดทางวินัยแล้ว

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะความผิดทางวินัยตามมาตรา 91 , 92 และ 98 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 พบว่า

มาตราที่มีผู้กระทำความผิดทางวินัยเป็นอันดับ 1 คือมาตรา 98 กรณีไม่รักษาชื่อเสียงของตนไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ซึ่งในมาตราดังกล่าวส่วนใหญ่กระทำความผิดทางวินัย กรณีผู้สาวมากที่สุด รองลงมาคือการกระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการ ซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตน หรือของตำแหน่งหน้าที่

มาตราที่มีผู้กระทำความผิดทางวินัย เป็นอันดับ 2 คือ มาตรา 92 กรณีไม่อุทิศเวลาให้แก่ทางราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ซึ่งในมาตราดังกล่าวส่วนใหญ่กระทำความผิดทางวินัย กรณีไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมากกว่ากรณีละทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

มาตราที่มีผู้กระทำความผิดทางวินัย เป็นอันดับ 3 คือ มาตรา 91 กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ ซึ่งในมาตราดังกล่าวส่วนใหญ่กระทำความผิดทางวินัย กรณีผิดระเบียบปฏิบัติต่อนักเรียนหรือหน้าที่อื่น รองลงมาคือ กรณีผิดระเบียบการลา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางวินัย ซึ่งผิดมาตราอื่นในคราวเดียวกันตามมาตรา 91 , 92 และ 98 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 พบว่า

เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางวินัย ซึ่งผิดมาตราอื่นในคราวเดียวกัน ตามมาตรา 91 กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือแบบธรรมเนียมของทางราชการ อันดับ 1 จะผิด มาตรา 98 กรณีไม่รักษาชื่อเสียงของตน ไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว อันดับ 2 คือ มาตรา 93 กรณีไม่สุภาพเรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคี กลั่นแกล้งไม่ให้ความช่วยเหลือกันในระหว่างข้าราชการด้วยกัน

เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางวินัย ซึ่งผิดมาตราอื่นในคราวเดียวกัน ตามมาตรา 92 กรณีไม่อุทิศเวลาให้แก่ทางราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ อันดับ 1 จะผิดมาตรา 91 กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการอันดับ 2 คือ มาตรา 98 กรณีไม่รักษาชื่อเสียงของตน ไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางวินัย ซึ่งผิดมาตราอื่นในคราวเดียวกัน ตามมาตรา 98 กรณีไม่รักษาชื่อเสียงของตน ไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว อันดับ 1 คือ มาตรา 93 กรณีไม่สุภาพเรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคี กลั่นแกล้งกันไม่ให้ความช่วยเหลือกันในระหว่างข้าราชการด้วยกัน อันดับ 2 คือ มาตรา 91 กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดทางวินัย ตามมาตรา 91 , 92 และ 98 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 พบว่า

มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดทางวินัย ตามมาตรา 91 อันดับ 1 เนื่องจากการกระทำตามอารมณ์ของตน ละเลยไม่ใส่ใจศึกษาระเบียบปฏิบัติของทางราชการ อันดับ 2 เนื่องจากไม่เห็นความสำคัญของวินัยข้าราชการ อันดับ 3 เนื่องจากต้องการหลีกเลี่ยงระเบียบการเงิน ซึ่งมีขั้นตอนการใช้เงินไม่สะดวก

มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดทางวินัยตามมาตรา 92 อันดับ 1 เนื่องจากการทำตามอารมณ์ของตน ละเลยไม่ใส่ใจศึกษาระเบียบของทางราชการ อันดับ 2 เนื่องจากไม่เห็นความสำคัญของวินัย อันดับ 3 เนื่องจากเป็นโรคประสาท หรือมีปัญหาครอบครัวเกิดความเครียด และดื่มสุรามากเกินไป

มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดทางวินัย ตามมาตรา 98 อันดับ 1 เนื่องจากเกิดอารมณ์หรือไม่พอใจผู้อื่น อันดับ 2 เนื่องจากต้องการให้ตนเองได้รับผลประโยชน์ กระทำความผิดทางอาญา อันดับ 3 เนื่องจากมีความใกล้ชิดสนิทสนมจนเกิดความสัมพันธ์ทางชู้สาวทั้งที่มีคู่สมรสแล้ว อันดับ 4 เนื่องจากมีความมักมากในกามคุณ และมีโอกาสกระทำความผิดและค่านิยมของสังคมที่ไม่เหมาะสมในเรื่องการดื่มสุรา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ระดับโทษที่ได้รับจากการกระทำความผิดทางวินัย ตามมาตรา 91 , 92 และ 98 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 พบว่า ระดับโทษที่ได้รับเป็นอันดับ 1 คือ โทษตัดเงินเดือน อันดับ 2 คือ โทษภาคทัณฑ์ อันดับ 3 คือ โทษลดขั้นเงินเดือน เมื่อแยกระดับโทษที่ได้รับในแต่ละมาตรา แยกได้ดังนี้

มาตรา 91 ระดับโทษที่ได้รับอันดับ 1 คือ โทษภาคทัณฑ์ อันดับ 2 คือ โทษตัดเงินเดือน อันดับ 3 คือ โทษลดขั้นเงินเดือน

มาตรา 92 ระดับโทษที่ได้รับอันดับ 1 คือ โทษตัดเงินเดือน อันดับ 2 คือ โทษภาคทัณฑ์ อันดับ 3 คือ โทษไล่ออก

มาตรา 98 ระดับโทษที่ได้รับอันดับ 1 คือ โทษตัดเงินเดือน อันดับ 2 คือ โทษ ภาคทัณฑ์ อันดับ 3 คือ โทษลดขั้นเงินเดือน

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางวินัย ของข้าราชการ และข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ในตำแหน่งผู้อำนวยการกองหรือสำนัก หัวหน้าฝ่ายงาน ผู้เชี่ยวชาญ นิติกร และอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาโท จำนวนทั้งหมด 28 คน พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุราชการ 25 ปีขึ้นไป ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งเกี่ยวกับงานวินัยอยู่ระหว่าง 16 - 20 ปี ระดับตำแหน่งอยู่ระหว่างระดับ 6 - 8 วุฒิต่างการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 4 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำความคิดทางวินัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำความคิดทางวินัย ตามมาตรา 91 , 92 และ 98 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 แยกแต่ละมาตรา พบว่า

มาตรา 91 กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ ประกอบด้วยระเบียบต่างๆ คือ ระเบียบการปฏิบัติต่อนักเรียนหรือหน้าที่อื่น ระเบียบการลา ระเบียบการเงินและพัสดุ ระเบียบอื่นๆ และจรรยาบรรณข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความคิดทางวินัยต่างๆ ดังนี้

1. กระทำตามอารมณ์ ละเลยไม่ใส่ใจศึกษาระเบียบปฏิบัติและแบบธรรมเนียมของทางราชการ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำความคิดทางวินัย อันดับ 1 ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับระเบียบต่างๆ ทุกระเบียบ และให้รู้ถึงโทษของการกระทำความคิดดังกล่าวทางวินัย อันดับ 2 ต้องสร้างจิตสำนึกในวิชาชีพครูให้เป็นผู้ใฝ่รู้ มีเมตตากรุณา มีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำความคิด อันดับ 3 ผู้บังคับบัญชาต้องสอดส่องดูแล กำกับให้ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด อันดับ 4 ผู้บังคับบัญชาต้องมีความแม่นยำในเรื่องระเบียบ เพื่อจะได้ให้คำปรึกษาแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้ อันดับ 5 ต้องแก้ไขที่ตัวบุคคลแต่ละคนเนื่องจากมีความแตกต่างระหว่างบุคคล อันดับ 6 ต้องนำกรณีตัวอย่างความคิดทางวินัยที่เกิดขึ้น แจ้งให้ข้าราชการทราบเพื่อจะได้ระวังตนไว้ไม่กระทำความคิดทางวินัย

2. ไม่เห็นความสำคัญของวินัยข้าราชการ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นว่าแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ผู้บังคับบัญชาสอดส่องดูแล กำกับ พบเห็นการกระทำผิดทางวินัย ต้องดำเนินการตามขั้นตอนทันที ให้เสมอภาคกันทุกคนให้เห็นความสำคัญของวินัย ข้าราชการ อันดับ 3 ผู้บังคับบัญชาต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี อันดับ 4 ควรนำกรณีตัวอย่างความผิดทางวินัยที่เกิดขึ้นแจ้งให้ข้าราชการทราบ เพื่อจะได้ระวังตนไม่กระทำผิด

3. กระทำเพื่อผลประโยชน์ของตนเองละเลยไม่ใส่ใจต่อระเบียบปฏิบัติ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ต้องสร้างจิตสำนึกให้เกิดความละอาย และเกรงกลัวต่อผลที่ตนเองกระทำผิดและให้เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน อันดับ 2 ผู้บริหารต้องสอดส่องพบเห็นการกระทำดังกล่าวต้องตักเตือน หรือมีการปรับปรุงระบบการลงเวลา ให้มีมาตรฐานเหมือนของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

4. ต้องการหลีกเลี่ยงระเบียบการเงิน ซึ่งมีขั้นตอนการใช้ไม่สะดวก พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบการเงินที่ถูกต้อง และให้รู้ถึงโทษของการทำผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย อันดับ 2 มีการปรับระเบียบการเงินใหม่ เพื่อให้เอื้อกับการใช้เงินและสำนึกถึงผลงานที่ได้มากกว่ากฎระเบียบที่ล้าสมัยไปแล้ว อันดับ 3 ต้องเลือกสรรบุคคลที่มีความซื่อตรงและรับผิดชอบ

5. ชะล่าใจคิดว่าไม่ค่อยมีการตรวจสอบ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ต้องมีการสร้างจิตสำนึกให้มีความซื่อสัตย์ ละอายต่อการกระทำผิด อันดับ 2 ต้องมีระบบการตรวจสอบทุกปี เพื่อจะได้ชี้แนะให้ปฏิบัติให้ถูกต้องและป้องกันการหลงลืม

มาตรา 92 กรณีไม่อุทิสเวลาของตนให้แก่ทางราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ หรือกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการจนเป็นเหตุให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรงหรือขาดราชการในคราวเดียวกันเกินกว่า 15 วัน ซึ่งมีมูลเหตุที่ก่อให้เกิดการกระทำผิดทางวินัยต่างๆ ดังนี้

1. กระทำตามอารมณ์ ละเลยไม่ใส่ใจศึกษาระเบียบปฏิบัติและแบบธรรมเนียมของทางราชการ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ต้องให้ความรู้เรื่องของระเบียบการลา การออกนอกบริเวณโรงเรียน ซึ่งต้องปฏิบัติกันบ่อย ให้เข้าใจตรงกัน อันดับ 2 สร้างจิตสำนึก ตอกย้ำความรับผิดชอบในหน้าที่ อันดับ 3 ผู้บังคับบัญชาต้องติดตาม นิเทศทำความเข้าใจระเบียบ หลีกเลี่ยง การจับผิด ให้ความเมตตาเห็นอกเห็นใจ และใช้ดุลยพินิจเป็นธรรมตัดสินปัญหาเรื่องเกี่ยวกับการลา อันดับ 4 นำกรณีตัวอย่างความผิดแจ้งให้ทราบเพื่อจะได้ระวังตนไม่กระทำผิดทางวินัย

2. ไม่ให้ความสำคัญต่อวินัยข้าราชการ พบผู้ว่าให้สัมภาษณ์เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ผู้บังคับบัญชาต้องสอดส่อง ดูแลพบเห็นการกระทำผิดต้องมีการดำเนินการตามขั้นตอนทันที ให้เสมอภาคกันทุกคนไม่ลำเอียง อันดับ 2 ต้องสร้างจิตสำนึกให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

3. อาศัยตำแหน่งหน้าที่ของคุณ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชากระทำผิดทางวินัย พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ต้องสร้างจิตสำนึกให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบ มีความละเอียดไม่กล้ากระทำผิดทั้งต่อหน้าและลับหลัง

4. เป็นโรคประสาท หรือมีปัญหาครอบครัว แล้วเกิดความเครียด พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานควรให้ความเห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำเท่าที่สามารถทำได้ อันดับ 2 จัดกิจกรรมต่างๆ หรือแนะนำให้ไปหาคลินิกปรึกษาปัญหาต่างๆ เช่น นิมนต์พระภิกษุหรือวิทยากรมาแนะนำแนวทางแก้ปัญหา ทำจิตใจให้สงบ และจัดมอบหมายงานที่เหมาะสมให้ทำ อันดับ 3 จัดให้มีสวัสดิการด้านการตรวจสุขภาพอนามัยประจำปี มีการจัดแพทย์และจิตแพทย์มาให้คำปรึกษา

5. เกิดความคับข้องใจในการปฏิบัติหน้าที่ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นว่าแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ผู้บังคับบัญชาต้องใช้เทคนิคภาวะผู้นำ สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดในหน่วยงานของคุณ อันดับ 2 สร้างจิตสำนึกให้รู้จักลดความคาดหวังของตนเองและต้องมองตัวเองให้มีค่าน้อยลงมองคนอื่นว่ามีค่าเช่นกัน อันดับ 3 จัดสวัสดิการด้านบ้านพักอาศัยสำหรับคนบ้านไกล

6. กระทำเพื่อต้องการผลประโยชน์ตอบแทน พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ต้องสร้างจิตสำนึกให้คนมีความรับผิดชอบเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมของราชการมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว อันดับ 2 ผู้บังคับบัญชาต้องคอยสอดส่องดูแล เรียกตัวมาชี้แจงทำความเข้าใจให้ปฏิบัติตัวให้ถูกต้อง ชี้ให้เห็นโทษของการกระทำดังกล่าว

7. คိမ်สุรากระทำผิดทางวินัย พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 จัดกิจกรรมอบรมด้านคุณธรรม โดยจัดเชิญวิทยากรหรือพระภิกษุมารชี้แจงให้เห็นถึงโทษของการคิမ်สุรา เพื่อสร้างจิตสำนึกให้เกิดความละอายเกรงกลัวไม่กล้าคิမ်สุรา อันดับ 2 ผู้บังคับบัญชาต้องคอยสอดส่องดูแลความประพฤติและเรียกตัวมาตักเตือน เมื่อพบเห็นการคิမ်สุราและแนะนำให้รับการบำบัดรักษา อันดับ 3 ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

8. มีปัญหาภาระหนี้สินมาก พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 สร้างจิตสำนึกในการใช้จ่ายเงินให้เกิดประโยชน์ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย อันดับ 2 มีการจัดสวัสดิการด้านการแนะแนวอาชีพพิเศษ ซึ่งใช้เวลาว่างจากงานประจำ เพื่อหารายได้เพิ่ม อันดับ 3 งดโครงการที่เปิดโอกาสให้สร้างหนี้สินลงไป เช่น โครงการต่างๆ ของครูสภาฯ ของผอ.

9. เนื่องจากไม่เข้าใจระเบียบปฏิบัติและแบบธรรมเนียมของทางราชการ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ผู้บังคับบัญชาต้องให้ความรู้ในเรื่องการลาออกจากราชการว่าระเบียบปฏิบัติที่ถูกต้องต้องทำอะไร และการเน้นย้ำความรู้ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และทุกครั้งสำหรับเวลาที่ผู้มาขึ้นใบลาออก อันดับ 2 นำกรณีตัวอย่างการกระทำผิดมาแจ้งให้ทราบจะได้ระวังตัวไม่กระทำผิดทางวินัย

10. หลบหนีคดีอาญา พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 สร้างจิตสำนึกให้เกิดความระมัดระวังและเกรงกลัวต่อการกระทำผิดต่างๆ เน้นย้ำระดับโทษให้ทราบด้วย อันดับ 2 นำกรณีตัวอย่างการกระทำผิดทางอาญามาแจ้งให้ทราบ เพื่อจะได้ระวังตน และให้ความรู้เรื่องกฎหมายเบื้องต้นต่างๆ

11. มีธุรกิจอื่นที่มีรายได้ดีกว่า พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ผู้บังคับบัญชาชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคคลที่มีพฤติการณ์ดังกล่าวให้รู้จักแยกแยะงานทั้ง 2 อย่าง คือ งานราชการ และงานธุรกิจ ถ้าเห็นว่าธุรกิจดีกว่าก็ควรลาออกให้ถูกระเบียบ ซึ่งได้รับประโยชน์มากกว่าถูกไล่ออก อันดับ 2 นำกรณีตัวอย่างการกระทำผิดทางวินัย แจ้งให้ทราบจะได้ระวังตนไม่กระทำผิดทางวินัย

12. หนีการตามล่าเอาชีวิต เพราะรู้เรื่องกระบวนการค้ายาเสพติด พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นว่าแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ผู้บังคับบัญชาให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือเท่าที่สามารถช่วยได้ โดยให้แจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเสนอย้ายไปอยู่ในท้องที่ที่ปลอดภัยมากขึ้น อันดับ 2 ผู้บังคับบัญชาควรรู้ภาวะผู้นำสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชาจนเกิดศรัทธา ไม่วางใจมาปรึกษาปัญหาต่างๆ ด้วย

มาตรา 98 กรณีไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่โดยกระทำการอันได้ชื่อว่า เป็นผู้ประพฤตชั่ว ประกอบด้วยกรณีต่างๆ คือ กรณีชู้สาว กรณีเสพสุรา กรณีเล่นการพนัน และกรณีกระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอื่นๆ ซึ่งมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดทางวินัยต่างๆ ดังนี้

1. มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากจนเกิดความสัมพันธ์ในทางผู้สาวทั้งที่มีคู่สมรส พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัย อันดับ 1 จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้เกิดความระมัดระวังต่อการประพฤติชั่ว อันดับ 2 ผู้บังคับบัญชาต้องพูดกว้าง และสอดคล้องคุณแลพฤติกรรมดังกล่าวเรียกว่าเรียกตัวมาดักเตือน อันดับที่ 3 นำกรณีตัวอย่างการกระทำคามผิดทางวินัยแจ้งให้ทราบเพื่อจะได้ระวังตนเอง

2. มีความมักมากในกามคุณและมีโอกาส พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นว่าแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัย อันดับ 1 ผู้บังคับบัญชาต้องคอยสอดส่องดูแลและขจัดโอกาสเสีย อันดับที่ 2 จัดกิจกรรมพัฒนาจิตให้เกิดสำนึกมีความระมัดระวังต่อการประพฤติชั่ว อันดับที่ 3 ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นตัวอย่างที่ดี อันดับที่ 4 นำกรณีตัวอย่างความผิดแจ้งให้ทราบจะได้ไม่กระทำผิด

3. ครอบครัวยุคใหม่ไม่มีความสุขมาพบคนใหม่ที่เข้าใจกัน พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัย อันดับ 1 ต้องพัฒนาจิตให้มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว รู้จักแก้ปัญหาในครอบครัวในทางที่ถูกที่ควร อันดับ 2 ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นตัวอย่างที่ดี สอดส่องดูแลและดักเตือนเมื่อพบพฤติกรรมเบี่ยงเบน

4. ถูกหลอกลวง ต่อมาทราบเรื่องก็ยังไม่แก้ไขมีความสัมพันธ์เรื่อยมา พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัย อันดับ 1 นำกรณีตัวอย่างความผิดทางวินัยมาแจ้งให้ทราบเพื่อจะได้เป็นสิ่งเตือนใจให้ระวังตนเองในการมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม อันดับ 2 ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนก็ควรช่วยให้คำแนะนำปรึกษาได้

5. ถูกปลุกปล้ำเลศตลกกระโดดลอยใจ มีความสัมพันธ์เรื่อยมา พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นว่าแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัย อันดับ 1 นำกรณีตัวอย่างดังกล่าวมาแจ้งให้ทราบเพื่อจะได้ระมัดระวังตนเอง อันดับ 2 พยายามปิดโอกาสที่จะอยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้ามและสร้างจิตสำนึกให้เป็นผู้ปฏิบัติตามประเพณี

6. ความร้าวแห้ว เมื่อพบคนที่ให้ความสนใจ เอาใจใส่และมีโอกาส พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นว่าแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัย อันดับ 1 จัดกิจกรรมพัฒนาจิตให้เกิดความสำนึกในการกระทำในสิ่งที่ถูกทำนองคลองธรรม อันดับ 2 ทางราชการต้องมีนโยบายในการให้สามีภรรยาได้ทำงานในท้องที่เดียวกัน

7. มีนิสัยเจ้าชู้จนคู่สมรสเกิดความหึงหวง กระทำคามผิดทางวินัย พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัย อันดับ 1 ต้องจัดกิจกรรมพัฒนาจิตให้เกิดสำนึกในการมีหน้าที่รับผิดชอบต่อครอบครัว รู้จักกระทำในสิ่งที่ดีงามไม่ผิดศีลธรรม อันดับ 2 ผู้บังคับบัญชาต้องคอยสอดส่องดูแล และดักเตือนเสมอ

8. ชะล่าใจ แต่งงานแล้วไม่จดทะเบียนสมรส เมื่อจดทะเบียนสมรสกลายเป็นทะเบียนสมรสซ้อน พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัย อันดับ 1 ต้องมีการจัดอบรมชี้แจงให้เข้าใจถึงการสมรสที่ถูกกฎหมายต้องปฏิบัติอย่างไร และจะก่อให้เกิดสิทธิต่างๆ ตามมาในด้านประโยชน์ที่จะได้รับด้วย อันดับ 2 นำกรณีตัวอย่างดังกล่าวแจ้งให้ข้าราชการทราบจะได้ระวังตนเองปฏิบัติให้ถูกต้อง

9. มีปัญหาครอบครัวแล้วค้ำสุรา พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัย อันดับ 1 ผู้บังคับบัญชาควรสอดส่องดูแลและสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา คอยให้คำแนะนำปรึกษาให้ปฏิบัติในทางที่ถูกที่ควร รู้จักแก้ปัญหา อันดับ 2 นำกรณีตัวอย่างความผิดเกี่ยวกับการค้ำสุรา ซึ่งเป็นโทษมากกว่าประโยชน์มาชี้แจงหรือแจ้งให้ทราบ

10. ค่านิยมของสังคมที่ไม่เหมาะสม พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัย อันดับ 1 ช่วยกันสร้างทัศนคติใหม่ ในเรื่องค่านิยมที่ไม่เหมาะสม โดยต่อต้านการเลี้ยงสุราในการจัดงานต่างๆ ใช้เครื่องดื่มอย่างอื่นที่ไม่มีแอลกอฮอล์แทนสุรา อันดับ 2 จัดกิจกรรมพัฒนาจิตใจมีสำนึกในทางที่ดี มีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำคามชั่ว อันดับ 3 ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นตัวอย่างที่ดี

11. เป็นนิสัยของบุคคลนั้นๆ ที่ชอบค้ำสุรา พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัย อันดับ 1 จัดกิจกรรมพัฒนาจิตใจให้เกิดความสำนึกในการละเอียดและเกรงกลัวโทษจากการค้ำสุรา โดยนำกรณีตัวอย่างความผิดแจ้งให้ทราบจะได้ระวังตนไว้

12. อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี โคนจับฐานเล่นการพนัน พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัย อันดับ 1 ควรให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในเรื่องการเล่นพนัน ว่าบุคคลใดอยู่ในวงพนัน เมื่อถูกจับถึงไม่เล่นก็ต้องถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้เล่นด้วย และจะมีโทษต่างๆ ตามมาด้วยทั้งทางวินัย และทางอาญา อันดับ 2 ต้องสร้างความตระหนักให้เกิดด้วยว่าทางวินัยโทษเล่นการพนันถูกไล่ออก เพราะมีมติคณะรัฐมนตรีด้วย อันดับ 3 นำกรณีความผิดตัวอย่างดังกล่าวแจ้งให้ทราบจะได้ระวังตนเองไม่กระทำผิด

13. ใช้เวลาว่างในทางที่ผิด เล่นرمى พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำคามผิดทางวินัยอันดับ 1 ผู้บังคับบัญชาควรชี้แจงให้รู้จักใช้เวลาว่างทำกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง หลีกเลี่ยงการเล่นการพนันดังกล่าว อันดับ 2 ต้องสร้างความตระหนักให้เกิดด้วยว่าทางวินัยโทษเล่นการพนันถูกไล่ออก

14. อาศัยตำแหน่งหน้าที่ แก่ใจเอกสารของทนายราชการ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ผู้บังคับบัญชาควรชี้แจงถึงผลการกระทำซึ่งเป็นความผิดทางวินัยและทางอาญาต้องรับโทษด้วย อันดับ 2 ต้องมีระบบการตรวจสอบที่ชัดเจนในขั้นตอนสุดท้าย และหลีกเลี่ยงการมอบให้เป็นความรับผิดชอบของผู้หนึ่งผู้ใด

15. เกิดอารมณ์หรือไม่พอใจผู้อื่น พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 มีการจัดอบรมพัฒนาจิตใจเป็นคนมีขันติอดกลั้นมีอารมณ์เยือกเย็นโดยการทำสมาธิ และมีสติ เป็นต้น อันดับ 2 ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานทุกคนควรสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน เป็นคนมีเหตุมีผลในการตัดสินใจทำสิ่งต่างๆ

16. ต้องการให้ตนเองได้รับผลประโยชน์กระทำผิดทางอาญา พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย ผู้บังคับบัญชาควรชี้แจงให้ทราบถึงโทษของการกระทำดังกล่าว ซึ่งเป็นความผิดทั้งทางอาญา และทางวินัย มีโทษด้วย และสร้างจิตสำนึกให้เกิดในเรื่องการเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว อันดับ 2 นำกรณีตัวอย่างความผิดมาแจ้งให้ทราบเพื่อจะได้จะได้ระวังตน

17. เป็นโรคประสาทหรือโรคจิต พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ผู้บังคับบัญชาควรหาวิธีที่ให้ไปพบจิตแพทย์บ้าง เพื่อรักษาให้ถูกวิธี อันดับ 2 สังคมภายในโรงเรียนควรให้ความเห็นอกเห็นใจ ช่วยกันแก้ไขเท่าที่จะทำได้และมอบหมายงานที่เหมาะสมให้

1.8 ประมาทเลินเล่อไม่รับผิดชอบ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ต้องพัฒนาจิตใจให้มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนกระทำ อันดับ 2 นำกรณีตัวอย่างความผิดมาแจ้งให้ทราบเพื่อจะได้ระวัง

19. รักเพื่อนมากเกินไปและช่วยเหลือในทางที่ผิด พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 ควรชี้แจงให้เข้าใจและเห็นพิษภัยของการกระทำผิดดังกล่าว ซึ่งเป็นความผิดทางวินัยและทางอาญา

20. ไม่รับผิดชอบต่อค่าเสียหายบุตร พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ เห็นว่าแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย อันดับ 1 คือ จัดให้มีการพัฒนาจิตสำนึกให้เกิดความรับผิดชอบต่อครอบครัว และโดยเฉพาะในฐานะที่เป็นบิดาต้องมีหน้าที่เลี้ยงดูบุตรของตนด้วย

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการกระทำความคิดทางวินัย ตามมาตรา 91 , 92 และ 98 ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มประชากร ผลการวิจัยพบว่า

1.1 เรื่องของเพศส่วนใหญ่ข้าราชการครูชาย กระทำความคิดทางวินัยมากกว่าข้าราชการครูสตรี ทั้งนี้ น่าจะมีสาเหตุมาจากข้าราชการครูชายมีการปรับตัวให้เข้ากับสังคมแวดล้อม โดยเฉพาะข้าราชการครูที่บรรจุใหม่ๆ จำเป็นต้องปรับตัวอย่างมาก มักสร้างค่านิยมที่ผิดๆ มีการสังสรรค์บ่อยครั้ง ชอบดื่มสุรา แห่ลงอบายมุข เป็นสิ่งยั่วยุให้ไปหาความสำราญ และในบางครั้งการทำงานบางอย่างต้องอาศัยการทำงานเป็นทีม คนสุจริตอาจถูกชักจูงไปร่วมกระทำความคิดได้ ซึ่งถ้าหากไม่ร่วมก็อาจถูกกีดกัน ถูกกลั่นแกล้งต่างๆ หรือถูกตำหนิว่าเป็นแกะดำจนในที่สุดบางคนต้องร่วมกระทำผิดทางวินัยด้วย (เมตต์ เมตต์การุณจิต 2525 : 20-21) อีกประการหนึ่ง อาจจะเป็นเพราะเพศชายเป็นเพศที่ชอบต่อสู้ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง อารมณ์ร้อน วู่วาม มีความละเอียดรอบคอบน้อยกว่าเพศหญิง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สินสมุทร ประทุมตา (2521 : 106-111) ได้ศึกษาความคิดทางวินัยของข้าราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. 2517-2519 พบว่าข้าราชการครูเพศชายได้รับโทษมากกว่าข้าราชการครูเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 เกี่ยวกับข้อมูลอื่นๆ ด้านตำแหน่งสายผู้สอน , อายุราชการ , ระดับตำแหน่ง และวุฒิทางการศึกษา ส่วนใหญ่พบว่า ข้าราชการครูสายผู้สอน อยู่ในช่วงระหว่างอายุราชการ 11 - 15 ปี รองลงมาอยู่ในช่วงอายุราชการ 16 - 20 ปี เกี่ยวกับระดับตำแหน่งก็จะอยู่ในช่วงระดับตำแหน่ง 6 - 8 รองลงมาอยู่ในช่วงระดับตำแหน่ง 3 - 5 มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป กระทำความคิดทางวินัยมากที่สุด มีสาเหตุเนื่องมาจากข้าราชการครูกลุ่มดังกล่าวเป็นกลุ่มใหญ่มีจำนวนมาก จึงกระทำความคิดทางวินัยเป็นอัตราส่วนที่มากตามไปด้วย เมื่อเปรียบเทียบกับข้าราชการครูกลุ่มอื่น และในช่วงปัจจุบันก็ไม่มีมีการเปิดรับข้าราชการครูมาหลายปีแล้ว ข้าราชการครูที่สอนอยู่ก็คงเป็นข้าราชการครูที่เข้ารับราชการมานานเป็น 10 ปี ขึ้นไป จึงมีระดับตำแหน่งที่สูงพอควร เนื่องจากได้รับการพิจารณาปรับระดับเรื่อยมา และทางด้านการศึกษาปัจจุบันก็มีการส่งเสริมให้ข้าราชการครูได้เข้าศึกษาต่อจนจบปริญญาตรีกันเป็นส่วนมาก

2. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะความผิดทางวินัย มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิด ระดับโทษที่ได้รับ ผลการวิจัยพบว่า

ลักษณะความผิดทางวินัย ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่กระทำความผิดในช่วงระหว่างปีงบประมาณ 2537 - 2538 ตามมาตรา 91 , 92 และ 98 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ลักษณะความผิดทางวินัยที่ปรากฏมีผู้กระทำความผิดมากที่สุด เรียงตามลำดับดังนี้ คือ

1. มาตรา 98 กรณีไม่รักษาชื่อเสียงของตน ไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว
2. มาตรา 92 กรณีไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ
3. มาตรา 91 กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือแบบธรรมเนียมของทางราชการ

มาตรา 98 กรณีไม่รักษาชื่อเสียงของตน ไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ซึ่งเป็นมาตราที่มีผู้กระทำความผิดมากที่สุด ในมาตราดังกล่าวประกอบด้วยกรณีกระทำการต่างๆ เช่น กรณีชู้สาว กรณีเสพสุรา กรณีเล่นการพนัน และกรณีกระทำการอื่นๆ และในกรณีที่กล่าวมามีผู้กระทำความผิดมากที่สุด เรียงตามลำดับดังนี้คือ การกระทำความผิดทางวินัย กรณีชู้สาวมากที่สุด ซึ่งเป็นกรณีที่ประชาชนทั่วไปสนใจมาก ถึงแม้ว่าจะเป็น การกระทำความผิดในเรื่องเกี่ยวกับความประพฤติส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ถ้าหากพิจารณาโดยลึกซึ้งแล้วจะเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีผลโดยตรงต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพราะข้าราชการเป็นกลไกสำคัญของรัฐบาลในการบริหารราชการ ข้าราชการครู เป็นผู้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนและเด็กนักเรียน สอดคล้องกับคำกล่าวของ ชงศ์ วงษ์จันทร์ (2526 : 5) กล่าวว่า ครูอาจารย์เป็นอาชีพพิเศษ เป็นแบบอย่างผู้นำในทางที่ดีงามของศิษย์และสังคม อันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นปูชนียบุคคล ได้รับการเคารพยกย่องในสังคมทั่วไป โดยครูอาจารย์ต่างยึดถือจรรยาบรรณ และวินัยครูเป็นหลักในการดำรงตนให้เหมาะสมกับฐานะที่สังคมยกย่องและยอมรับ ซึ่งครูอาจารย์ส่วนใหญ่ต่างตระหนักและคำนึงการเพื่อรักษาเกียรติศักดิ์ของสถาบันวิชาชีพครูอยู่แล้ว การที่ครูอาจารย์บางคนกระทำตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ละเลยต่อจรรยาบรรณวิชาชีพครูทำให้ภาพพจน์ของครูอาจารย์ที่ดี พลอยเสื่อมเสียไปด้วย การที่ข้าราชการครูกระทำความผิดกรณีชู้สาว อาจจะเป็นเพราะเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางวัตถุได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกถูกยอมรับโดยเยาวชน ลืมพัฒนาด้านคุณธรรม

กรณีที่ทำความผิดทางวินัย รองลงมาคือ กรณีกระทำการอื่นๆ ซึ่งหมายถึงกรณีกระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอื่นใด ซึ่งอาจจะทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน สาเหตุที่ข้าราชการครูทำความผิดทางวินัย กรณีนี้มากเป็นอันดับ 2 ก็เพราะว่า ความหมายของกรณีนี้กว้างมากถ้าไม่สามารถปรับเข้ากับกรณีอื่นๆ ได้ก็ให้ปรับเข้าเป็นความผิดทางวินัยกรณีนี้ทั้งสิ้น และข้าราชการครูต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พุทธศักราช 2523 แล้วยังต้องปฏิบัติตามระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีครู พ.ศ. 2526 และกฎหมายอาญาอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับคำกล่าวของ ชีระ รุณเจริญ (2525 : 63) ว่าครูควรระมัดระวังประพฤติตนตามระเบียบวินัยของครู และของทางราชการ หรือหน่วยงานที่ตนสังกัดอย่างเคร่งครัด รวมทั้งต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีวางตนให้เหมาะสมทั้งใน สถานศึกษา ในที่สาธารณะและในสังคมทั่วไป เมื่อกฎหมายระเบียบข้อบังคับสำหรับข้าราชการครูยังมีมากและเข้มงวดกวัดขันมากเพียงใด โอกาสที่ข้าราชการครูจะถูกกล่าวหาว่าทำความผิดทางวินัยได้ก็ย่อมมีมากไปด้วย หรืออาจจะเป็นเพราะว่ากรณีกระทำการดังกล่าวนี้ มีความหมายกว้างรวมไปถึงกฎหมายอาญาด้วย เช่น ฐานทำร้ายร่างกาย ทะเลาะวิวาท กระทำผิดเข้าข่ายความผิดทางอาญาอื่นๆ ปัญหาสำคัญที่ทำให้ข้าราชการครูทำความผิดทางวินัยกรณีนี้เป็นอันดับสอง น่าจะเนื่องมาจากผู้เข้าสู่อชีพครูไม่ได้ศึกษาระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการมาก่อนอย่างแจ่มแจ้ง และเมื่อเข้ารับราชการครูก็ถือว่าเป็นหน้าที่ที่ทุกคน ที่เข้ามาเป็นข้าราชการต้องรู้ระเบียบ กฎหมาย

ส่วนกรณีเสพสุราและเล่นการพนันมีผู้กระทำความผิดน้อย ซึ่งการเสพสุราเป็นค่านิยมของสังคมโดยทั่วไป โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันการดื่มสุรา นอกจากเกิดปัญหาสังคมยังเกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ หน้าที่การงาน โดยเฉพาะข้าราชการครูจะขาดความเชื่อถือศรัทธาจากประชาชนและศิษย์ เพราะครูเป็นผู้นำ ส่วนกรณีเล่นการพนัน ก็มีข้าราชการครูอีกจำนวนมาก รอดพ้นจากการถูกจับกุม ซึ่งกรณีเล่นการพนันจะมีความผิดต่อเมื่อถูกจับกุมคุมขัง หากยังไม่ถูกจับก็ยังไม่ปรากฏว่าถูกลงโทษทางวินัย

มาตรา 92 กรณีไม่อุทิสเวลาของตนให้แก่ทางราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ซึ่งเป็นมาตราที่มีผู้กระทำความผิดมากเป็นอันดับรองลงมา ในมาตราดังกล่าวประกอบด้วย กรณีไม่อุทิสเวลาของตนให้แก่ราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ และกรณีละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และในกรณีที่กล่าวมามีผู้กระทำความผิดทางวินัยมากที่สุดเรียงตามลำดับดังนี้ คือ

กรณีที่ทำความผิดทางวินัยมากที่สุด คือ กรณีไม่อุทิสเวลาของตนให้แก่ทางราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ลักษณะความผิดนี้มีความหมายกว้างมากคือหมายถึง การหลบเลี่ยงงานเบียดบังเวลาราชการ เพื่อกิจการอย่างอื่นซึ่งไม่ใช่เพื่อราชการ การไม่ทุ่มเทความรู้ ความสามารถเพื่อราชการอย่างเต็มสติกำลัง และการไม่สละเวลาที่นอกเวลาราชการให้แก่ราชการ ซึ่งสาเหตุเนื่องจากสภาพปัจจุบันข้าราชการส่วนใหญ่มีฐานะยากจนถึงฐานะปานกลาง ทำให้มีปัญหาตามมาในเรื่องของเศรษฐกิจ และในเรื่องของขวัญกำลังใจบางครั้งก็มีผลอื่นๆ ที่มาแทรกแซงทำให้ข้าราชการครุกระทำผิดกรณีดังกล่าวคือ ปัญหาครอบครัว ปัญหาการคมนาคม เป็นต้น จึงทำให้กรณีความผิดดังกล่าวมีมากที่สุด สอดคล้องกับคำกล่าวของ เมตต์ เมตต์การุณจิต (2525 : 15 - 27) ได้กล่าวถึงมูลเหตุของใจแห่งการกระทำผิดทางวินัยไว้ว่า เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันมีผลต่อค่าครองชีพของข้าราชการซึ่งมีรายได้น้อย และสภาพสังคมทุกวันนี้มีการแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันรุนแรง เป็นเหตุให้ข้าราชการกระทำผิดทางวินัย

กรณีที่กระทำผิดทางวินัย รองลงมาคือ กรณีละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า 15 วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ลักษณะความผิดนี้มักเกิดขึ้นเสมอกับผู้เป็นครู หากเกิดแล้วมักจะถูกกลงโทษสถานหนัก ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกกลงโทษสถานหนัก ถือว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกเท่านั้น สาเหตุก็เช่นเดียวกับกรณีความผิดข้างต้น ด้วยเหตุนี้สมควรที่ทางราชการจะได้หาทางช่วยเหลือข้าราชการครูให้มีฐานะความเป็นอยู่ดีขึ้น ให้เกิดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น โดยเพิ่มเงินเดือนหรือจัดสวัสดิการต่างๆ ให้มากขึ้นอย่างทั่วถึง

มาตรา 91 กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ ซึ่งมาตรานี้มีผู้กระทำผิดน้อยที่สุดในบรรดามาตราที่ศึกษา ในมาตราดังกล่าวประกอบด้วย กรณีระเบียบปฏิบัติคือนักเรียนหรือหน้าที่อื่น กรณีระเบียบการลา กรณีระเบียบการเงินและพัสดุ กรณีระเบียบอื่น และจรรยาบรรณข้าราชการพลเรือน และในกรณีที่กล่าวว่ามีผู้กระทำผิดทางวินัยมากที่สุดเรียงตามลำดับดังนี้ คือ

กรณีความผิดทางวินัยมากที่สุดคือ กรณีระเบียบปฏิบัติคือนักเรียนหรือหน้าที่อื่น รองลงมาคือ กรณีระเบียบการลา อันดับต่อมาคือกรณีระเบียบการเงินและพัสดุ และอันดับสุดท้าย กรณีระเบียบอื่นๆ ส่วนเรื่องของจรรยาบรรณข้าราชการพลเรือนในสำนวนการสอบสวนไม่มีการกล่าวถึงไว้ ซึ่งอาจเนื่องจากเป็นเรื่องใหม่ ซึ่งเริ่มออกเป็นกฎข้อบังคับของ ก.พ. เมื่อปี 2537 กรณีความผิดดังกล่าวเป็นความผิดไม่ร้ายแรง ซึ่งข้าราชการครูอาจไม่ทราบเนื่องจากมีระเบียบปฏิบัติมากพอสมควร

หรือมักจะคิดว่าเป็นเรื่องไม่สำคัญจึงมักจะมีการกระทำความคิดทางวินัยโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ดังนั้น ควรมีการจัดการอบรมหรือปฐมนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติและแบบธรรมเนียมของทางราชการด้วย จะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้การกระทำความคิดทางวินัยตามมาตราดังกล่าวลดน้อยลง

ส่วนกรณีมีผู้กระทำความผิดทางวินัยซึ่งผิดมาตราอื่นในคราวเดียวกันของทั้ง 3 มาตราข้างต้น ก็คือ มาตรา 93 กรณีไม่สุภาพเรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคี กลั่นแกล้งกัน ไม่ให้ความช่วยเหลือกันในระหว่างข้าราชการด้วยกัน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากธรรมชาติของคนที่มีมากกว่า 2 คนขึ้นไป ย่อมเกิดปัญหาต่างๆ ตามมา เพราะคนแต่ละคนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลในทุกด้าน จึงก่อให้เกิดการกระทบกระทั่งกัน แบ่งพรรคแบ่งพวกกัน ทะเลาะเบาะแว้งกัน ปัญหาความคิดกรณีดังกล่าวจึงเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังมีมาตรา 91 กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ และมาตรา 98 กรณีไม่รักษาชื่อเสียงของตน ไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ซึ่งทั้ง 2 มาตราก็เป็นมาตราที่มีความหมายกว้างเมื่อเกิดการกระทำผิดขึ้นในมาตราใด ก็จะมีทั้ง 2 มาตรานี้เข้าไปแทรกด้วยเป็นส่วนใหญ่

มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิด ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทำความผิดทางวินัย ตามมาตรา 91 92 และ 98 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มีมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิด ดังต่อไปนี้

1. กระทำตามอารมณ์คน ละเลยไม่ใส่ใจศึกษาระเบียบปฏิบัติและแบบธรรมเนียมของทางราชการ ซึ่งกระทำโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประวิทย์ ทองศรีน่วม (2530 : 95) เรื่อง การศึกษาการทำความผิดทางวินัย ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2524 - 2528 ที่ว่าการกระทำผิดทางวินัย น่าจะมาจากปัญหาด้านอารมณ์ความรู้สึกมากกว่าอย่างอื่น

2. ไม่เห็นความสำคัญของวินัยข้าราชการ ทั้งนี้อาจเกิดจากการใช้กฎหมาย ขาดความจริงจังระบบอุปถัมภ์ หน่วยงานหย่อนการบังคับบัญชา การเห็นประโยชน์สุขส่วนตนมากกว่าประโยชน์ของทางราชการ ดังนั้นวินัยในตนเองต้องเกิดจากความศรัทธาและยอมรับของตัวเองที่จะตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นที่คณะบุคคล ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2529 : 16) ที่ว่าจะตัดสินใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเมื่อตัดสินใจเลือกด้วยความศรัทธาและชื่นชมยินดีแล้วก็ยึดมั่นในสิ่งที่ตนเลือก

3. กระทำเพื่อผลประโยชน์ของตนเองจนละเลยระเบียบของทางราชการ หรืออาศัยอำนาจหน้าที่ของตนกระทำความผิดทางวินัย เพื่อให้ตนเอง พวกพ้องของตนได้รับผลประโยชน์ และจากสาเหตุดังกล่าวก็อาจนำไปสู่การกระทำผิดทางอาญาต่างๆ ด้วย เพื่อให้ตนเองได้รับผลประโยชน์

ซึ่งถ้าจะพูดว่าเป็นธรรมชาติของคนซึ่งจะต้องเห็นตัวเองก่อน และต้องการให้ตัวเองได้รับผลประโยชน์ ซึ่งเป็นธรรมชาติหรือค่านิยมที่ถูกปลูกฝังมาผิด จึงสมควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงและจากสาเหตุดังกล่าวจะส่งผลเสียหายให้กับตนเองและทางราชการด้วย

4. เกิดจากความคับข้องใจต่างๆ ทั้งจากปัญหาส่วนตัว ปัญหาในที่ทำงาน และปัญหาอื่นๆ ปัญหาดังกล่าวจะก่อให้เกิดความกังวล และคืนร่นชวนขวยที่จะหาทางแก้ไข หรืออาจจะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะของการต่อต้านก็ได้ เพื่อจะแก้ไขปัญหาก็ก่อให้เกิดการกระทำทางวินัย ดังนั้นผู้บังคับบัญชาต้องเป็นที่พึ่งของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วย เพื่อจะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาคับข้องใจดังกล่าว ซึ่งเมื่อแก้ไขได้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาก็จะตั้งใจทำงาน ไม่คิดต่อต้านหรือกระทำความผิดดังกล่าว ทำให้เกิดประโยชน์แก่ทางราชการ โดยการทุ่มเทชีวิตจิตใจให้กับการทำงานขององค์การด้วยดี

5. เกิดจากปัญหาทางเศรษฐกิจ มีปัญหาด้านการเงิน ปัญหาครอบครัว เช่น เศรษฐกิจผันผวน ค่าครองชีพสูง เงินเดือนไม่พอใช้จ่าย แหล่งอบายมุขมีมาก ภาษีสังคม ความฟุ่มเฟือย คีมีสุรา เล่นการพนัน มีญาติพี่น้องมาก หรือมีบุตรมากต้องรับภาระเลี้ยงดู จากปัญหาดังกล่าวจึงก่อให้เกิดการกระทำความผิดทางวินัยขึ้น

6. เกิดจากการขาดคุณธรรม ศีลธรรม และโอกาสเปิดช่องให้กระทำ โดยเฉพาะกรณีของการกระทำความผิดทางวินัย กรณีผู้สาว เสพสุรา เล่นการพนัน และการกระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำความผิดทางวินัย ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตน และตำแหน่งหน้าที่ราชการ จากสาเหตุดังกล่าวต้องมีการพัฒนาจิตสำนึกในด้านคุณธรรม ศีลธรรมให้รู้จักครองตนในทางที่ถูกที่ควรไม่ประพฤติดิจจาริตประเพณี มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวให้มาก และคำนึงถึงชื่อเสียงของตนและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ระดับโทษที่ได้รับหลังจากการกระทำความผิดทางวินัยแล้ว ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทำความผิดทางวินัยตามมาตรา 91 92 และ 98 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ได้รับโทษในระดับต่างๆ ดังนี้

ระดับโทษที่ได้รับจะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ระดับโทษไม่ร้ายแรง กับระดับโทษร้ายแรง สำหรับโทษไม่ร้ายแรงพบว่าในภาพรวมทั้ง 3 มาตราหรือแยกแต่ละมาตรา โทษที่ได้รับมากที่สุดหลังจากข้าราชการครูกระทำความผิดทางวินัย คือ ระดับโทษตัดเงินเดือน รองลงมาคือ ระดับโทษภาคทัณฑ์และระดับโทษลดขั้นเงินเดือน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าระดับโทษตัดเงินเดือนเป็นระดับโทษกลางไม่สูงไม่ต่ำ

ยกเว้นในมาตรา 91 ระดับโทษที่ได้รับมากที่สุดคือ ระดับโทษภาคทัณฑ์ รองลงมาคือระดับโทษตัดเงินเดือนและระดับโทษลดขั้นเงินเดือน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะมาตราดังกล่าว เมื่อผู้กระทำความผิดทางวินัยแล้วไม่มีระดับโทษประเภทโทษร้ายแรงเหมือนมาตรา 92 และมาตรา 98

ส่วนระดับโทษร้ายแรงโทษที่ได้รับมาทั้งในภาพรวมหรือแยกแต่ละมาตรา คือ ระดับโทษไล่ออก รองลงมาคือระดับโทษปลดออก ยกเว้นมาตรา 98 ซึ่งระดับโทษร้ายแรงคือ ระดับโทษปลดออกมากกว่าโทษไล่ออก เนื่องจากมาตรา 98 ผู้ได้รับการลงโทษไล่ออก มีโอกาสได้รับการลดหย่อนโทษได้ เนื่องจากรับราชการมานานมีความดีความชอบบ้าง ส่วนผู้ได้รับโทษไล่ออกตามมาตรา 92 จะถูกไล่ออกกรณีขาดราชการเกินกว่า 15 วันในคราวเดียวกัน ซึ่งเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ 7 ไม่มีการลดหย่อนโทษให้

3. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้เพราะว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือเกี่ยวกับข้องกับงานวิจัยเป็นเพศชาย ในด้านอายุราชการคือ 25 ปีขึ้นไป นับว่ามีประสบการณ์ในหน้าที่ราชการมาเป็นเวลานานพอสมควร ในด้านระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งหรือเกี่ยวกับงานวินัยอยู่ระหว่าง 16 - 20 ปี นับว่าประสบการณ์เกี่ยวกับด้านวินัยสูง ในด้านระดับตำแหน่งอยู่ระหว่างระดับ 6 - 8 ซึ่งก็นับว่าอยู่ในระดับสูงเช่นกัน ในด้านวุฒิทางการศึกษาจะมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และน่าสังเกตว่ามีวุฒิปริญญาโทและปริญญาเอกด้วย ซึ่งนับว่าเป็นบุคคลากรที่มีความรู้สูง และทุกคนนับว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับหัวข้อวิจัยมาก

4. ข้อมูลด้านแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย ตามมาตรา 91 , 92 และ 98 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า แนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำผิดทางวินัย ในภาพรวมของทั้ง 3 มาตราดังกล่าวไว้ ดังนี้

1. ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติ และแบบธรรมเนียมของทางราชการให้ครบถ้วน แจ่มแจ้งและทั่วถึง รวมทั้งให้ความรู้ในเรื่องกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่ง มติคณะรัฐมนตรีและนโยบายของรัฐบาล โดยในระดับอำเภอและระดับจังหวัดควรจัดปฐมนิเทศข้าราชการใหม่ มีการอบรมพัฒนาด้านความรู้ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ส่วนในระดับโรงเรียนผู้บังคับบัญชา ควรนำความรู้ดังกล่าวมาแจ้งให้ทราบในที่ประชุมประจำเดือน หรือประชุมย่อยอื่นๆ หรือใช้วิธีเวียนระเบียบใหม่หรือระเบียบที่มีการเปลี่ยนแปลงให้ทราบ โดยการให้ข้าราชการครูทุกคนได้อ่าน และเซ็นชื่อรับทราบทุกคน หรือโดยการทำแผ่นพับเกี่ยวกับความรู้ดังกล่าว แจกให้เป็นคู่มือประจำแต่ละคนได้ศึกษา เพื่อที่ข้าราชการทุกคนได้มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว และปฏิบัติตนได้ถูกต้องไม่กระทำผิดทางวินัย หรือลดการกระทำผิดทางวินัยลงได้บ้าง

2. ผู้บังคับบัญชาที่มีความสำคัญมากในการป้องกัน การกระทำความผิดทางวินัยของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา เนื่องจากเป็นผู้อยู่ในเหตุการณ์ของการกระทำความผิดทางวินัย ในแต่ละกรณีที่เกิดขึ้น จึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่จะขจัดเหตุที่จะก่อให้เกิดการกระทำความผิดทางวินัย ในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันได้ตามควรแก่กรณี โดยการใช้วิธีการต่างๆ คือ

2.1 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาวินัย

2.2 สอดส่องดูแล กำกับอย่างเคร่งครัด เมื่อพบเห็นการกระทำความผิดทางวินัยต้องดำเนินการตามขั้นตอนทันที ให้เสมอภาคกันไม่ลำเอียงเลือกที่รักมักที่ชัง จนเกิดเป็นอคติกับข้าราชการบางคน

2.3 มีความรู้ในเรื่องกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นอย่างดี เพื่อจะได้แนะนำให้คำปรึกษา กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

2.4 ต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา และสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับตนเอง เพื่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาจะได้เกรงใจ และสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดขึ้นกับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

2.5 ดำเนินการอย่างอื่นๆ ในอันที่จะเสริมสร้าง และพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึกและพฤติกรรม ของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นผู้มีวินัย

ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2533 : 135) กล่าวถึงมาตรา 99 ว่าให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้าง และพัฒนาผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้มีวินัย ป้องกันไม่ให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดทางวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดทางวินัย การเสริมสร้างและการพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ให้กระทำโดยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจ หรือการอื่นใดอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรม

3. ต้องสร้างจิตสำนึกในด้านต่างๆ ทางด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และรับวัฒนธรรมจากชาติตะวันตกเข้ามา หลงลุ่มวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามไป ทำให้จิตสำนึกเสื่อม ขาดคุณธรรม จริยธรรมด้านต่างๆ มาก เช่น ความรับผิดชอบ ความเมตตากรุณา ความอดทน อคถ์ ความละเอียด ความซื่อสัตย์ ความซื่อตรง ความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และด้านอื่นๆ เพื่อให้ข้าราชการกลับมามีสำนึกที่ดีงาม ปฏิบัติตนได้ถูกต้องคล่องธรรม ถูกจริยธรรมประเพณีที่ดีงาม โดยการจัดให้มีการ จัดกิจกรรมพัฒนาจิตประเภทต่างๆ เช่น การจัดหัวข้อสัมมนาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมดังกล่าว จัดอบรมอย่างต่อเนื่องในเรื่องดังกล่าว และ

เชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ ที่คนนิยมในวาทะการพูดของท่าน หรือพระภิกษุที่ปฏิบัติธรรมเคร่งครัด ที่มีผู้นับถือและสนใจฟังธรรมะของท่านมากๆ มาชี้แนะทางด้านคุณธรรมจริยธรรม จะช่วยให้การกระทำความคิดทางวินัยลดลง

4. ต้องแก้ไขที่ตัวบุคคลแต่ละคน เนื่องจากแต่ละคนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล ฉะนั้นจึงมีการสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวเอง ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาระยะยาวและถาวร และการที่ครูมีวินัยในตัวเอง ไม่เพียงแต่จะทำให้ครูเป็นคนดีที่สังคมปรารถนาเท่านั้น แต่จะทำให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญาและด้านอื่นๆ ด้วย ซึ่งการสร้างวินัยให้เกิดขึ้นในตัวเอง ก็ต้องอาศัยผู้บังคับบัญชาซึ่งต้องใช้เทคนิคภาวะผู้นำให้การช่วยเหลือด้านต่างๆ เพื่อให้ครูเกิดความศรัทธา ยอมรับด้วยตัวเองในการปฏิบัติตามในสิ่งที่ถูกต้องในทุกด้าน มากกว่าให้ผู้บังคับบัญชาใช้วิธีการบังคับ ช่มชู้ให้กระทำ หรือไม่ให้กระทำในสิ่งใดๆ

5. นำกรณีตัวอย่างความคิดที่เกิดขึ้นในทุกกรณี มาเวียนหรือชี้แจงให้ทราบ และมีการนำมาอภิปรายในแต่ละกรณีด้วยก็จะเป็นการดี จะได้แยกแยะความไม่คิดได้อย่างชัดเจน และเน้นเรื่องโทษที่จะได้รับทั้งทางวินัย ทางอาญา ทางแพ่ง ให้ทราบด้วยจะได้ระวังตน เกิดความกลัวไม่กล้ากระทำความผิดทางวินัยดังกล่าว

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูกระทำความผิดทางวินัย ตามมาตรา 98 กรณีไม่รักษาชื่อเสียงของตน ไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ โดยกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติกู้ชู้ ในเรื่องชู้สาวมากที่สุด ซึ่งมูลเหตุของการกระทำความผิดทางวินัย เกิดจากสภาพสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเทคโนโลยี นวัตกรรมทางวัตถุ และอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก จนล้มการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรมและจิตสำนึกที่ดีไป ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และโรงเรียนต้องหาทางป้องกัน

1.1 ให้หน่วยงานระดับโรงเรียน โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับข้าราชการครูที่กระทำความผิดทางวินัย สอดส่องดูแลพฤติกรรม เมื่อเห็นพฤติกรรมเบี่ยงเบน ก็ต้องเรียกตัวมาตักเตือน ถ้ายังไม่ปรับปรุงพฤติกรรมก็ต้องดำเนินทางวินัยทันที ไม่ปล่อยไว้ ซึ่งจะทำให้ผู้อื่นเอาเยี่ยงอย่าง

1.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับต่างๆ ควรมีการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้ปฏิบัติ อยู่ในทำนองคลองธรรมและประเพณีที่ดีงามของไทย โดยเฉพาะในเรื่องของครอบครัว ความสัมพันธ์ของชายหญิง เป็นต้น

1.3 ผู้บริหารในทุกระดับต้องเป็นแบบอย่างที่ดีงามด้วย

2 จากผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูกระทำความคิดทางวินัย ตามมาตรา 92 กรณีไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการ ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ มีจำนวนมากเป็นอันดับ 2 ซึ่งการไม่อุทิศเวลา ละทิ้งหรือทอดทิ้งดังกล่าว ข้าราชการครูกระทำไปโดยไม่มีเหตุอันสมควรและมีผลเสียหายแก่ราชการ ทั้งไม่ร้ายแรงหรือร้ายแรง มูลเหตุของการกระทำความคิดทางวินัยส่วนใหญ่ มีสาเหตุจาก การละเลยไม่ใส่ใจศึกษาระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ นอกจากนี้ยังมีสาเหตุมาจาก ภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม ขวัญและกำลังใจของข้าราชการครู ข้อควรปฏิบัติที่สามารถทำให้จำนวนผู้กระทำความคิดลดลง ควรมีวิธีการดังนี้

2.1 ให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติและแบบธรรมเนียมของทางราชการ โดยการจัดปฐมนิเทศแก่ข้าราชการครูบรรจุใหม่ และอบรมให้ความรู้แก่ครูประจำการอย่างต่อเนื่อง

2.2 ยกกระตือรือร้นทางเศรษฐกิจของข้าราชการครูให้สูงขึ้น เพียงพอแก่การดำรงชีพ ได้อย่างมีความสุข ความสบายตามฐานะานุรูป และเหมาะสมกับภาวะทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง ทันต่อเหตุการณ์ โดยแสวงหาแนวทางชี้แจง ให้รัฐบาลเห็นความจำเป็นดังกล่าว เพื่อหาวิธีการช่วยเหลือปรับเงินเดือนให้เพิ่มขึ้น หรือ ให้สวัสดิการด้านต่างๆ ซึ่งยังขาดอยู่

2.3 สร้างสภาพแวดล้อมและสภาพสังคมภายในหน่วยงาน หรือโรงเรียน ให้น่าอยู่ โดยทุกคนมีความเข้าใจที่ดีต่อกัน ช่วยเหลือกันเป็นอย่างดี

3. จากผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูกระทำความคิดทางวินัย ตามมาตรา 91 กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ ซึ่งการกระทำความคิดทางวินัย ตามมาตราดังกล่าวมีสาเหตุจาก ละเลยไม่ใส่ใจศึกษาระเบียบปฏิบัติและแบบธรรมเนียมของทางราชการ ผู้บังคับบัญชาละเลยไม่เข้มงวดกวดขัน และระเบียบปฏิบัติมีมากมาย ข้อควรปฏิบัติที่สามารถทำให้การกระทำความคิดทางวินัยลดลง มีดังนี้

3.1 ให้ความรู้แก่ข้าราชการครู โดยการจัดอบรม ชี้แจงในที่ประชุม จัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติที่ถูกต้องและต้องปฏิบัติบ่อยแจกให้ศึกษา เวียนระเบียบที่มีการเปลี่ยนแปลงทุกครั้งให้ทราบ และให้มีการทำหลักฐานคือเซ็นชื่อรับทราบทุกครั้งจะได้แน่ใจว่าทุกคนได้รับทราบจริง

3.2 ผู้บังคับบัญชาควรเป็นแบบอย่างที่ดี ในเรื่องการปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ และศึกษาระเบียบปฏิบัติให้มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวแม่นยำ เพื่อจะได้ให้คำปรึกษาแนะนำผู้ใต้บังคับบัญชาได้ถูกต้อง

4. จากผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูกระทำความคิดทางวินัย ทั้ง 3 มาตราดังกล่าว ในกรณีความคิดต่าง ซึ่งก็ควรมีการหาวิธีการลดจำนวนผู้กระทำความคิดทางวินัย ดังนี้

4.1 ควรมีการส่งเสริมให้จัดกิจกรรมสร้างเสริมวินัยในตนเอง อย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นวินัยที่ถาวร และวินัยในตนเองมีความสำคัญมาก ควรมีการปลูกฝังมาตั้งแต่เล็ก ในทุกระดับชั้นของการศึกษา ควรจัดหลักสูตรเรื่องการสร้างเสริมวินัยในตนเอง โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาซึ่งผลิตครูควรเน้นย้ำเรื่องนี้ให้มาก

4.2 ควรมีการเผยแพร่กรณีความผิดตัวอย่าง ทุกตัวอย่างกรณีความผิด พร้อมแจ้งเรื่องโทษที่ได้รับด้วย แก่ข้าราชการครูในรูปแบบต่างๆ เช่น แผ่นปลิว ภาพเคลื่อนไหว วีดีโอเทป หรือภาพยนตร์ เพื่อให้เกิดความเกรงกลัวต่อการกระทำความผิดทางวินัยดังกล่าว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรจะได้มีการวิจัยเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางวินัย ใน 3 มาตรฐานดังกล่าว ของข้าราชการครูสังกัดอื่น เพื่อจะได้นำมาศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของผลการวิจัย

2. ควรจะได้มีการวิจัย เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางวินัย ของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หรือสังกัดอื่น ที่กระทำความผิดทางวินัยมากเช่นกันเพิ่มอีก 1 มาตรฐาน คือมาตรา 93 กรณีไม่สุภาพเรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคี กลั่นแกล้งกัน ไม่ให้ความช่วยเหลือกันในระหว่างข้าราชการด้วยกัน ถึงลักษณะความผิดทางวินัย มูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดทางวินัย ระดับโทษและแนวความคิดเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการกระทำความผิดทางวินัย